

ความรู้เกี่ยวกับงานพัสดุ เรื่อง ค่าปรับ

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัล
และทรัพยากรการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

นางวิยะดา ธนสรรวณิช
นักวิชาการพัสดุ ชำนาญการพิเศษ

คำนำ

ด้วย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้มีนโยบายมอบอำนาจด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้แก่หน่วยงานภายใน” รวมถึง สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด และการคำนึงถึงหลักปฏิบัติภายหลังการทำสัญญาก็มีความสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

จึงได้จัดทำแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานพัสดุ ด้านการบริหารสัญญา เรื่อง ค่าปรับ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานพัสดุ สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือและอ้างอิงประกอบการปฏิบัติงานภายหลังการทำสัญญาได้อย่างถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งการเรียกค่าปรับตามสัญญา หรือวิธีการคำนวณค่าปรับจะต้องปฏิบัติด้วยความเป็นธรรม ชัดเจนถูกต้อง และตรวจสอบได้ รวมทั้งกรณี พิจารณาการงด ลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานพัสดุ ในการบริหารพัสดุ ภายในสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นางวิยะดา ธนสรรวณิช
นักวิชาการพัสดุ ชำนาญการพิเศษ
มีนาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
- ความเป็นมา	
- วัตถุประสงค์	
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	
- ขอบเขต	
บทที่ ๒ ค่าปรับตามสัญญา	๒
- คานियามและคำจำกัดความ	
- ค่าปรับ	
- ค่า	
- ปรับ	
- การพิจารณาเนื้อหาตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๒	๓
- การงดหรือลดค่าปรับ	
- การกำหนดอัตราค่าปรับ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๒	
- หลักเกณฑ์การคิดค่าปรับ	
- วิธีการคิดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดในการคิดค่าปรับตามสัญญา	
- ประเภทของค่าปรับ และอัตราค่าปรับ	๕
บทที่ ๓ การบริหารสัญญา	๗
การคำนวณค่าปรับตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งการปรับ (สัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง)	๗
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งการปรับ (สัญญาจ้างก่อสร้าง)	๘
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งสงวนสิทธิการปรับ (สัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง)	๙
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งสงวนสิทธิการปรับ (สัญญาจ้างก่อสร้าง)	๑๐
- การนับจำนวนวันส่งมอบงานล่าช้า/วันที่ผิดนัด	๑๓
- การคำนวณค่าปรับ กรณีงานก่อสร้าง	
- ตัวอย่างที่ ๑ วันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันทำการ	๑๔
- ตัวอย่างที่ ๒ วันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันหยุด	๑๕
- ตัวอย่างที่ ๓ มีการส่งมอบงาน ๒ ครั้ง และวันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันทำการ	๑๖

- ตัวอย่างที่ ๔ มีการส่งมอบงาน ๒ ครั้ง และวันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันหยุด	๑๘
- ตัวอย่างที่ ๕ มีการส่งมอบงาน ๒ ครั้ง ก่อนครบกำหนดส่งมอบ, เกินกำหนดส่งมอบ	๒๐
บทที่ ๔ บทสรุป	๒๒
- ปัญหาและอุปสรรค	
- ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข	

เอกสารอ้างอิงและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๐ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ การทำสัญญาและหลักประกัน และหมวด ๖ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
-

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา

ตามที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้มีการมอบอำนาจดำเนินการด้านการบริหารพัสดุ ให้กับ คณะ สำนักต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ผู้ปฏิบัติงานพัสดุที่จะต้องมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและทำสัญญา ในบางครั้งผู้ปฏิบัติงานเกิดความไม่เข้าใจ ไม่ชัดเจน เช่น การบริหารสัญญาหลังจากทำสัญญาไปแล้ว ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร จะมีค่าปรับเกิดขึ้นหรือไม่ หรือมีวิธีการ คิดคำนวณค่าปรับได้อย่างไร จนอาจเป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อ สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ทำให้เกิดข้อโต้แย้งเสียเปรียบ หรือทำให้หน่วยงาน เสียประโยชน์ได้ จึงได้กำหนดคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานด้านการคำนวณ ค่าปรับตามสัญญาที่ชัดเจน ดำเนินการด้วยความเป็นธรรม และตรวจสอบได้ อย่างเป็นทางการ และเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงวิธีการ กระบวนการขั้นตอน เพื่อมุ่งไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงวิธีการปฏิบัติงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุภายใน สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้

๒.๒ ผู้ปฏิบัติงานใหม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง คิดคำนวณค่าปรับตามสัญญาได้อย่างแม่นยำ รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอกทราบ

๒.๓ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้อัตราค่าปรับได้อย่างถูกต้อง และมีวิธีการคำนวณอย่างเป็นทางการ มาตรฐาน เดียวกันลดปัญหาความได้เปรียบเสียเปรียบหรือทำให้ราชการเสียประโยชน์

๒.๔ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานด้านหลักเกณฑ์การคิดค่าปรับตามสัญญาได้อย่างถูกต้อง เป็นธรรม และ ตรวจสอบได้

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างภายในสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ หรือผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ สามารถใช้ศึกษาและเป็นแนวปฏิบัติในการคิดคำนวณ ค่าปรับตามสัญญาได้อย่าง ถูกต้อง

๔. ขอบเขตหรือข้อจำกัด

การจัดทำคู่มือครั้งนี้เป็นการนำกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการคิดคำนวณค่าปรับตามสัญญา การงด ลด ค่าปรับ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพื่อให้เกิดการปฏิบัติให้ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักการ คุ่มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘

บทที่ ๒

คำปรับ

การจัดทำสัญญาตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้าง จะต้องจัดทำสัญญาและบริหารสัญญาให้เป็นไปตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดในสัญญา เพื่อรักษาสิทธิและประโยชน์ของหน่วยงานหรือคู่สัญญา ทั้งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ด้วยความเป็นธรรม และตรวจสอบได้

คำปรับ ถือเป็นเงื่อนไขที่ปรากฏอยู่ในข้อสัญญา โดยปกติแล้วถ้าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา เช่น ส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงานภายในกำหนดสัญญาแล้ว สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างก็เพียงแต่ตรวจสอบความถูกต้องของพัสดุหรืองานนั้น หากตรวจสอบแล้วพบว่า ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา ก็ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้กับ ผู้ขายหรือผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญา แต่หากผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งได้ส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงานล่าช้ากว่ากำหนดระยะเวลาสัญญาแล้ว ผู้ขายหรือผู้รับจ้างต้องชำระค่าปรับตามสัญญาให้กับผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้าง

คำนิยามและคำจำกัดความ

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายว่า

“ **คำปรับ** ” หมายถึง มูลค่าหรือราคาที่ถูกปรับถูกลงโทษให้ชดใช้เงินเพราะทำผิดสัญญา ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้ในหมวด ๕ การทำสัญญาและหลักประกัน ข้อ ๑๖๑

“ **ค่า** ” หมายถึง มูลค่าหรือราคาของสิ่งใดๆ บางอย่างก็ประเมินเป็นเงินได้ บางอย่างก็ประเมินเป็นเงินไม่ได้

“ **ปรับ** ” หมายถึง ลงโทษให้ใช้เงินเพราะทำผิด

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๐ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ มาตรา ๑๐๒

มาตรา ๑๐๒ กำหนดไว้ว่า การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา หรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ
- (๒) เหตุสุดวิสัย
- (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
- (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักเกณฑ์และวิธีการของลดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา หรือข้อตกลง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ การทำสัญญาและหลักประกัน ข้อ ๑๖๒

ข้อ ๑๖๒ กำหนดว่า การทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ นอกจากการจ้างที่ปรึกษาให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราตายตัวระหว่างร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๒๐ ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ เว้นแต่ การจ้างซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันเป็น จำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น แต่จะต้องไม่ต่ำกว่าวันละ ๑๐๐ บาท

สำหรับงานก่อสร้างสาธารณูปโภคที่มีผลกระทบต่ออาการจราจรให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ของราคางานจ้างนั้น แต่อาจจะกำหนดขั้นสูงสุดของการปรับก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ในการทำสัญญาจ้างที่ปรึกษา หากหน่วยงานของรัฐเห็นว่า ถ้าไม่กำหนดค่าปรับไว้ในสัญญาจะเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำสัญญา กำหนดค่าปรับไว้ในสัญญาเป็นรายวันในอัตราหรือจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น

การกำหนดค่าปรับตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในอัตราหรือเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ คำนึงถึงราคา กำหนดระยะเวลาของการใช้งาน และลักษณะของพัสดุซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การที่คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐจะหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือกระทบต่อการจราจร หรือความเสียหายแก่ประโยชน์สาธารณะ แล้วแต่กรณี ในกรณีการจัดหาสิ่งของที่ ประกอบกันเป็นชุด ถ้าขาด ส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดไปแล้ว จะไม่สามารถใช้งานได้โดยสมบูรณ์ แม้คู่สัญญาจะส่งมอบสิ่งของภายใน กำหนดตามสัญญา แต่ยังขาดส่วนประกอบบางส่วน ต่อมาได้ส่งมอบส่วนประกอบที่ยังขาดนั้นเกินกำหนด สัญญาให้ถือว่าไม่ได้ส่งมอบสิ่งของนั้นเลย ให้ปรับเต็มราคาของทั้งชุด ในกรณีที่การจัดหาของคิดราคารวมทั้งค่าติดตั้งหรือทดลองด้วย ถ้าติดตั้งหรือทดลองเกินกว่ากำหนดตามสัญญาเป็นจำนวนวันเท่าใด ให้ปรับ เป็นรายวันในอัตราที่กำหนดของราคาทั้งหมด

ทั้งนี้ ให้กำหนดเรื่องค่าปรับไว้ในเอกสารเชิญชวนให้ชัดเจนด้วย

รายละเอียดการคิดค่าปรับตามสัญญา จำแนกได้ ดังนี้

๑. การกำหนดอัตราค่าปรับสำหรับสัญญา ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๒

๑.๑ ในสัญญาทั่วไป จะกำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตราตายตัวระหว่างร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๒๐ ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ

๑.๒ สัญญาจ้างซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันเป็นจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น แต่ต้องไม่ต่ำกว่า วันละ ๑๐๐ บาท

๑.๓ สัญญาจ้างที่ปรึกษา ให้กำหนดค่าปรับไว้ในสัญญาเป็นรายวันในอัตราหรือจำนวนเงินตายตัวในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น

๒. หลักเกณฑ์การคิดค่าปรับ

กรณีผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่ดำเนินงานหรือส่งมอบงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามสัญญา มีหลักเกณฑ์ว่างานที่ดำเนินการและส่งมอบ ถือเป็นสาระสำคัญของสัญญา หากงานนั้นได้ส่งมอบและดำเนินการตรวจรับถูกต้องครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ไม่มีการปรับแก้ไขในส่วนที่เป็นสาระสำคัญก็จะไม่นำมาคิดค่าปรับ แต่หากเป็นการเพิ่มเนื้องานหรือข้อมูลลักษณะนี้เป็นการแก้ไขงานที่เป็นสาระสำคัญ ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบงานไม่สมบูรณ์ หน่วยงานต้องดำเนินการคิดค่าปรับ

๓. วิธีการคิดระยะเวลาเริ่มต้นและระยะเวลาสิ้นสุดในการคิดค่าปรับตามสัญญา ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘๑

ค่าปรับ ให้เริ่มต้นคิดค่าปรับนับถัดจากวันครบกำหนดวันที่ส่งมอบตามสัญญา ส่วนวันสิ้นสุดการคิดค่าปรับ ให้สิ้นสุดเมื่อมีการส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงานที่ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาหรือถึงวันที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุระบุว่างานแล้วเสร็จ

กรณีมีการบอกเลิกสัญญาแล้ว (จะไม่นำระยะเวลาที่หน่วยงานในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้าง ดำเนินการตรวจรับงานมาคำนวณค่าปรับแต่อย่างใด)

และหากวันครบกำหนดส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงาน เป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณี ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของการส่งมอบงาน

อนึ่ง การคิดค่าปรับตามสัญญา สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างต้องดำเนินการแจ้งสงวนสิทธิการคิดค่าปรับตามกฎหมายด้วย คือในกรณีที่พัสดุหรืองานที่ได้ส่งมอบตามสัญญาและต่อมา สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ได้ดำเนินการตรวจรับแล้ว ปรากฏว่าจะต้องมีการปรับแก้ไขส่วนที่เป็นสาระสำคัญของงาน สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างจะมีการแจ้งเป็นหนังสือ ให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างดำเนินการปรับแก้ไข พร้อมแจ้งสงวนสิทธิการคิดค่าปรับตามกฎหมาย พร้อมกันด้วย

สำหรับค่าปรับตามสัญญาร่วมดำเนินการ ในขณะนี้ไม่มีหลักเกณฑ์ และวิธีการการคิดค่าปรับไว้ จึงควรรนำหลักเกณฑ์และวิธีการคิดค่าปรับตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างฯ มาใช้โดยอนุโลมต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการของลดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๔. การงดหรือลดค่าปรับ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘๒

การงดหรือลดค่าปรับให้อยู่ในอำนาจของผู้มีอำนาจของหน่วยงานของรัฐ คือ อธิการบดี สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

กรณี การพิจารณาการงดหรือลดค่าปรับ ประกอบด้วย

๔.๑ เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ เช่น สัญญาจ้างก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างล่าช้า เช่น

- ส่งมอบพื้นที่ล่าช้า
- อนุมัติให้แก้ไขแบบบูรณาการล่าช้า
- การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาทำให้มีเนื้องานเพิ่มขึ้น
- ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจรับงาน

๔.๒ เหตุสุดวิสัย คือเหตุใดๆ อันเกิดขึ้นจากผลภัยพิบัติ ซึ่งไม่อาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบเหตุหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรในภาวะเช่นนั้นแล้ว เช่น

- เกิดอุทกภัยน้ำท่วมไม่อาจป้องกันได้
- ฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน (ฝนนอกฤดูกาล)
- การขาดแคลนแรงงาน วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อสร้าง เนื่องจากอุทกภัยถนนขาดไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้
- บริษัทผู้ผลิตในต่างประเทศย้ายโรงงานผลิตไปอยู่ประเทศอื่น

๔.๓ เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย เช่น

- บริษัทผู้ผลิตในต่างประเทศใช้เวลาในการอนุมัตินานกว่าปกติ อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทผู้ขาย
- บริษัทผู้ผลิตในต่างประเทศถูกควมรวบกิจการ บริษัทผู้ขายไม่สามารถหาจากแหล่งอื่นมาส่งมอบแทนได้
- บริษัทผู้ผลิตในต่างประเทศมีความจำเป็นต้องปิดสายการผลิต บริษัทผู้ขายพยายามหาจากแหล่งอื่นมาส่งมอบแทนแล้ว แต่เกินระยะเวลาในการขยายเวลา(๑๕ วัน) จึงหมดสิทธิ์ได้รับการขยายเวลา

๔.๔ เหตุอื่นตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ประเภทของค่าปรับ และอัตราค่าปรับ

ประเภทของค่าปรับ	อัตราค่าปรับ
๑. การทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ นอกจากการจ้างที่ปรึกษา	ร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๒๐ ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ
๒. การจ้างซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมด	ร้อยละ ๐.๐๑ - ๐.๑๐ ของราคางานจ้างนั้น แต่จะต้องไม่ต่ำกว่าวันละ ๑๐๐ บาท
๓. งานก่อสร้าง สาธารณูปโภค ที่มีผลกระทบต่อ การจราจร	ร้อยละ ๐.๒๕ ของราคางานจ้าง
๔. กรณีจ้างที่ปรึกษา	ร้อยละ ๐.๐๑-๐.๑๐ ของราคางานจ้าง

วิธีการคำนวณค่าปรับ

ค่าปรับ = อัตราค่าปรับ x มูลค่าของพัสดุในสัญญาหรือข้อตกลง ที่ยังไม่ได้รับมอบ x จำนวนวันที่ผิดนัด

ประเภท	อัตรา
1. การทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ นอกจากการจ้างที่ปรึกษา	ร้อยละ: 0.01 – 0.20 ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ
2. การจ้างซึ่งต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน	ร้อยละ: 0.01 – 0.10 ของราคางานจ้างนั้น แต่จะตั้งไม่ต่ำกว่า วันละ 100 บาท
3. งานก่อสร้าง สาธารณูปโภค ที่มีผลกระทบต่อ การจราจร	ร้อยละ: 0.25 ของราคางานจ้าง
4. กรณีจ้างที่ปรึกษา	ร้อยละ: 0.01 – 0.10 ของราคางานจ้าง

การคำนวณค่าปรับ

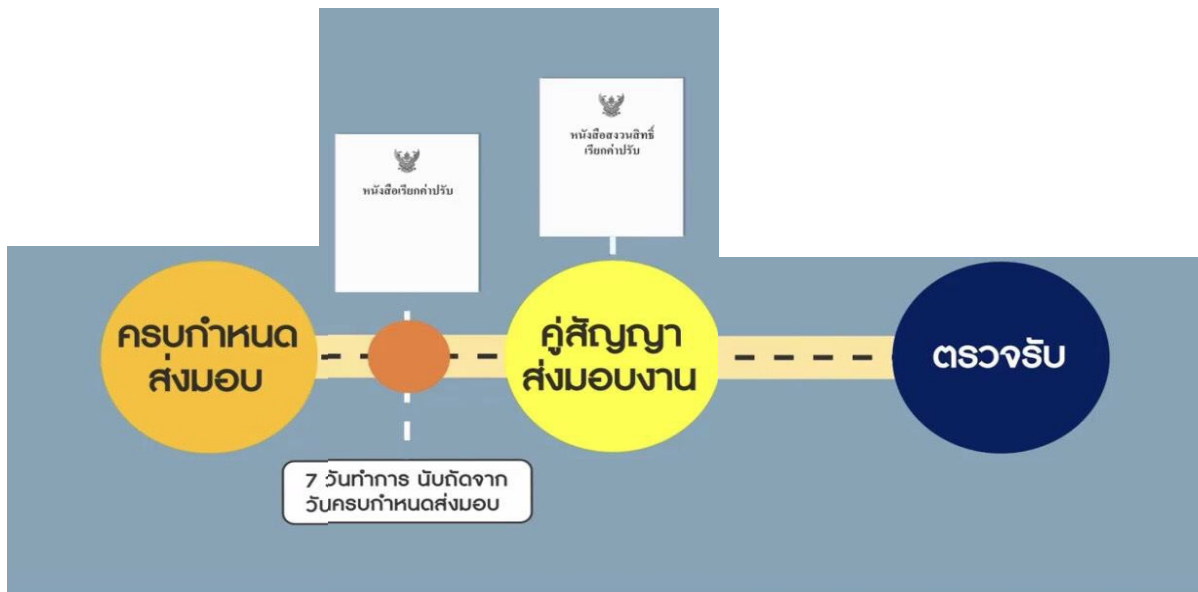
ถ้าวันสุดท้ายของกำหนดวันส่งมอบสิ่งของตามสัญญาตรงกับวันหยุดราชการ การนับระยะเวลาการส่งมอบสิ่งของต้องถือปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา ๑๙๓/๘) ดังนั้น วันสุดท้ายของระยะเวลาการส่งมอบต้องนับวันที่เริ่มทำงานใหม่ต่อจากวันหยุดราชการนั้นเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาการส่งมอบสิ่งของตามสัญญา และเมื่อวันสุดท้ายของระยะเวลาการส่งมอบเปลี่ยนไปเป็นวันแรกที่ทางราชการเปิดทำการแล้ว กรณีที่ผู้ขายได้นำส่งของตามสัญญาซื้อขายมาส่งมอบให้วันดังกล่าวถือว่าผู้ขายได้ ส่งมอบสิ่งของภายในกำหนดเวลาซื้อขายแล้ว

สำหรับกรณีที่ผู้ขายมิได้นำสิ่งของตามสัญญา มาส่งมอบในวันแรกที่เปิดทำการดังกล่าวแต่ได้ส่งมอบในวันอื่น ๆ ถัดไป ถ้าคิดคำนวณวันปรับผู้ขายในกรณีนี้จะต้องเริ่มนับวันถัดจากวันแรกที่ทางราชการเปิดทำการดังกล่าวเป็นต้นไป มิใช่เริ่มนับตั้งแต่วันถัดจากวันสุดท้ายของระยะเวลาส่งมอบสิ่งของตามสัญญาเดิม

บทที่ ๓ การบริหารสัญญา

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ในฐานะผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้าง จะต้องมีการบริหารสัญญา ให้คู่สัญญาปฏิบัติตาม สัญญาหรือข้อตกลงทุกประการ

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ข้อ ๑๘๑) เมื่อครบกำหนดส่งมอบ หากคู่สัญญาไม่ดำเนินการส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงานตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือแจ้งการเรียกค่าปรับ ภายใน ๗ วันทำการ นับถัดจากวันครบกำหนดส่งมอบ

และเมื่อคู่สัญญา มีการส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงาน ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับ ในขณะที่รับมอบพัสดุหรือรับมอบงานนั้นด้วย

หลังจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ดำเนินการตรวจรับถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำใบตรวจรับอย่างน้อย ๒ ฉบับ และมีหนังสือแจ้งค่าปรับ ซึ่งอัตราค่าปรับให้เป็นไป ตามที่หน่วยงานกำหนด

ตัวอย่างหนังสือแจ้งการปรับ
(สัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง)

ที่ อว ๐๖๐๔.๒๖/.....

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๘๕ ถนนสถลมารค ตำบลเมืองศรีโค
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
๓๔๑๙๐

วันที่.....

เรื่อง แจ้งสิทธิการปรับตามสัญญา

เรียน .....

อ้างถึง สัญญา..... เลขที่ ..... ลงวันที่ .....

ตามสัญญาที่อ้างถึง บริษัท / ห้าง / ร้าน .....ได้ตกลงทำสัญญาซื้อขาย/
สัญญาจ้าง .....วงเงินตามสัญญา .....บาท ให้กับ
สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ความทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้ครบกำหนดระยะเวลาส่งมอบพัสดุแล้ว แต่ปรากฏว่า บริษัท/ห้าง/ร้าน.....
ยังไม่สามารถส่งมอบพัสดุให้แล้วเสร็จตามสัญญาได้ อันเป็นการผิดสัญญา ซึ่งตามข้อกำหนดในสัญญาจะต้อง
ชำระค่าปรับ ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้ส่งมอบ สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ขอแจ้งสิทธิการปรับตาม
สัญญา รายการ ..... ในอัตราร้อยละ ..... คิดเป็นเงินวันละ ..... บาท
ตั้งแต่วันที่ ..... จนถึงวันที่ผู้ขายได้ส่งมอบพัสดุครบถ้วน ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ.....)

.....
.....

งานพัสดุ สำนักงานเลขานุการ

โทร. .... ต่อ.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งการปรับ
(สัญญาจ้างก่อสร้าง)

ที่ อว ๐๖๐๔.๒๖/.....

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๘๕ ถนนสถลมารค ตำบลเมืองศรีโค
อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
๓๔๑๙๐

วันที่.....

เรื่อง แจ้งสิทธิการปรับตามสัญญา

เรียน .....

อ้างถึง สัญญาจ้างก่อสร้าง เลขที่ ..... ลงวันที่ .....

ตามสัญญาจ้างก่อสร้างที่อ้างถึง บริษัท/ห้าง/ร้าน ..... ได้ตกลงทำสัญญา
จ้างก่อสร้าง ..... วงเงินตามสัญญา ..... บาท
ให้กับ สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ความทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้ครบกำหนดเวลาปฏิบัติงานตามสัญญาแล้ว แต่ปรากฏว่า บริษัท/ห้าง/ร้าน .....
ยังทำงานไม่แล้วเสร็จตามข้อกำหนดของสัญญาจ้าง อันเป็นการผิดสัญญา สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากร
การเรียนรู้ ขอแจ้งการใช้สิทธิปรับตาม สัญญาซึ่งตามเงื่อนไขสัญญาจะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวัน
ในอัตราวันละ.....บาท และชำระค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานวันละ.....บาท
นับถัดจากวันที่ครบกำหนดเวลาปฏิบัติงานตามสัญญาจนถึงวันที่ปฏิบัติงานแล้วเสร็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ.....)

.....
.....

งานพัสดุ สำนักงานเลขานุการ

โทร. .... ต่อ.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งสงวนสิทธิการปรับ
(สัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง)

ที่ อว ๐๖๐๔.๒๖/.....

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๘๕ ถนนสกลมารุค ตำบลเมืองศรีโค
อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
๓๔๑๙๐

วันที่.....

เรื่อง สงวนสิทธิการปรับตามสัญญา

เรียน .....

อ้างถึง หนังสือ ที่ ..... ลงวันที่ .....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แจ้งให้ บริษัท/ห้าง
ร้าน..... ทราบว่า สัญญา.....ตามสัญญา เลขที่
.....ลงวันที่ ..... ได้ครบกำหนดเวลาส่งมอบพัสดุตามสัญญาแล้ว
เมื่อวันที่ .....ซึ่ง บริษัท/ห้าง/ร้าน.....
ไม่สามารถส่งมอบพัสดุให้แล้วเสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และมหาวิทยาลัยฯ ได้แจ้งการใช้สิทธิปรับ
ตามเงื่อนไขสัญญาแก่ บริษัท/ห้าง/ร้าน..... ทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น
บัดนี้ บริษัท/ห้าง/ร้าน.....ได้ส่งมอบพัสดุเมื่อวันที่ .....
ซึ่งเกินกำหนดเวลาส่งมอบพัสดุตามสัญญา จำนวน.....วัน จะต้องชำระค่าปรับตามเงื่อนไขสัญญา ในอัตราวัน
ละ..... บาท เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น .....บาท (.....ตัวอักษร.....) โดยหนังสือฉบับนี้
สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ จึงขอสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับตามสัญญา ตาม
ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๑
และตามเงื่อนไขสัญญาฉบับดังกล่าวไว้ โดยจะหักเงินค่าปรับ ณ ที่จ่าย จากเงินที่ต้องจ่ายให้แก่ บริษัท/ห้าง/ร้าน
..... เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน .....บาท (.....ตัวอักษร.....) คงเหลือจ่าย
ให้กับบริษัทฯ จำนวน .....บาท (.....ตัวอักษร.....)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ.....)

.....
.....

งานพัสดุ สำนักงานเลขานุการ
โทร. .... ต่อ.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งสงวนสิทธิการปรับ
(สัญญาจ้างก่อสร้าง)

ที่ อว ๐๖๐๔.๒๖/.....

สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๘๕ ถนนสถลมารค ตำบลเมืองศรีโค
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
๓๔๑๙๐

วันที่.....

เรื่อง สงวนสิทธิการปรับตามสัญญา

เรียน .....

อ้างถึง หนังสือ ที่ ..... ลงวันที่ .....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แจ้งให้ บริษัท/ห้าง
ร้าน..... ทราบว่า สัญญาก่อสร้าง ตามสัญญาเลขที่ .....ลงวันที่
..... ได้ครบกำหนดเวลาส่งมอบพัสดุตามสัญญาแล้ว เมื่อวันที่ .....ซึ่ง
บริษัท/ห้าง/ร้าน..... ไม่สามารถส่งมอบพัสดุให้แล้วเสร็จสิ้นตามระยะเวลา
ที่กำหนดในสัญญา และมหาวิทยาลัยฯ ได้แจ้งการใช้สิทธิปรับ ตามเงื่อนไขสัญญาแก่ บริษัท/ห้าง/ร้าน
.....ทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ บริษัท/ห้าง/ร้าน.....ได้ส่งมอบพัสดุเมื่อวันที่ .....
ซึ่งเกินกำหนดเวลาส่งมอบพัสดุตามสัญญา จำนวน.....วัน จะต้องชำระค่าปรับตามเงื่อนไขสัญญา ในอัตราวัน
ละ..... บาท เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น .....บาท (.....ตัวอักษร.....)และค่าใช้จ่ายในการ
ควบคุมงาน จำนวน..... คน ในอัตราคนละ..... บาท จำนวน..... วัน โดยหนังสือฉบับนี้
สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ จึงขอสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับตามสัญญา ตาม
ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๑
และตามเงื่อนไขสัญญาฉบับดังกล่าวไว้ โดยจะหักเงินค่าปรับ ณ ที่จ่าย จากเงินที่ต้องจ่ายให้แก่ บริษัท/ห้าง/ร้าน
..... เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน .....บาท (.....ตัวอักษร.....) คงเหลือจ่าย
ให้กับบริษัทฯ จำนวน .....บาท (.....ตัวอักษร.....)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ.....)

.....

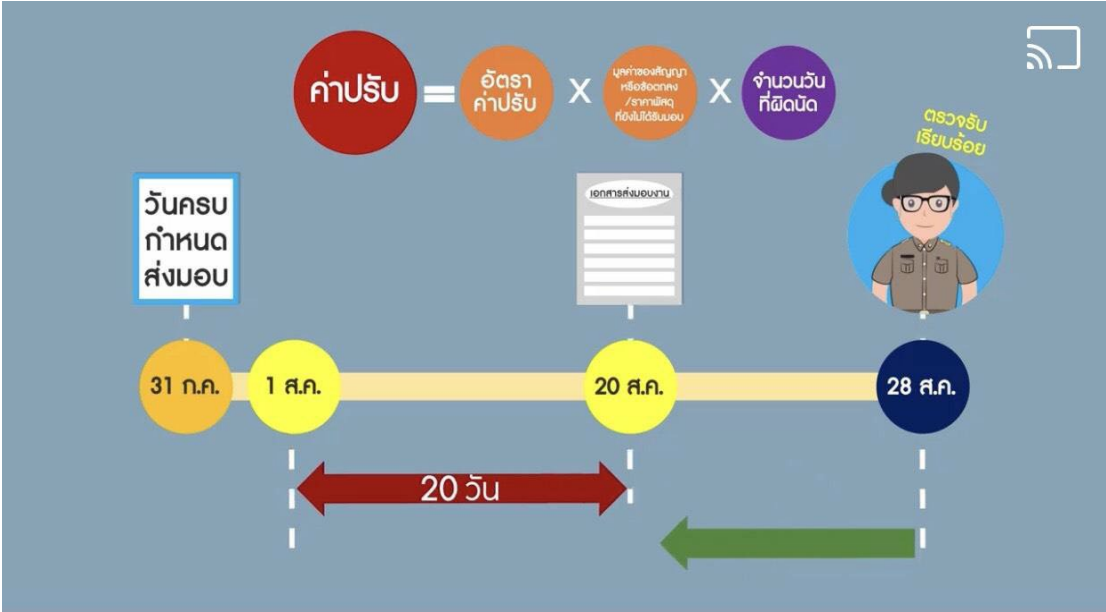
.....

งานพัสดุ สำนักงานเลขานุการ

โทร. .... ต่อ.....

การนับจำนวนวันส่งมอบล่าช้า/วันที่ผิดนัด

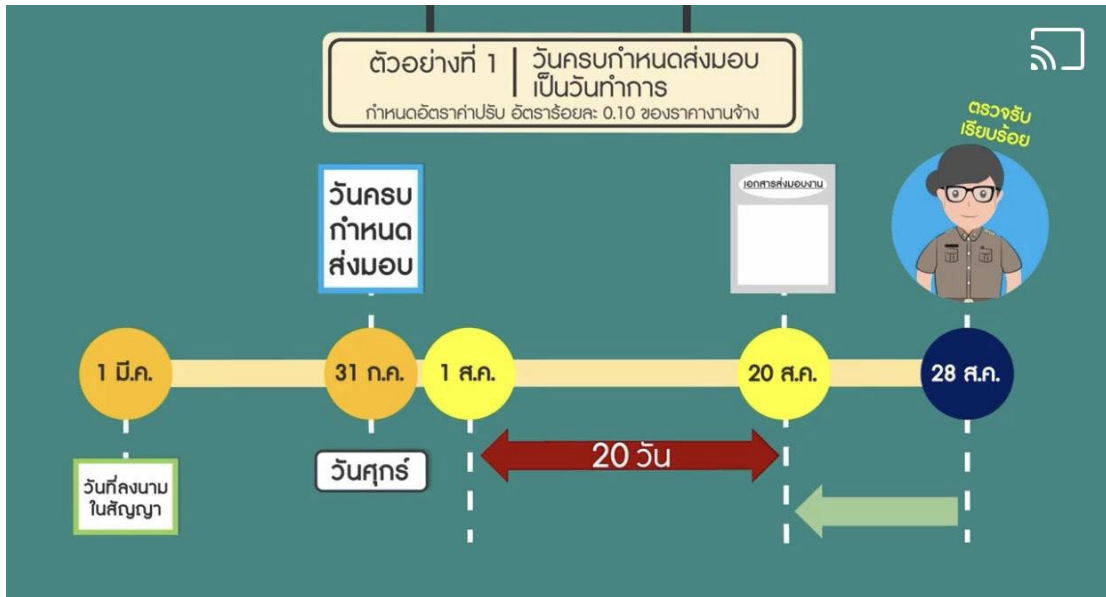
การนับจำนวนวันที่ส่งพัสดุ/ส่งมอบงานล่าช้าจะนับถัดจากวันที่ครบกำหนดส่งมอบ ตามสัญญาหรือข้อตกลง ไปจนถึงวันที่คณะกรรมการตรวจรับ พัสดุได้ดำเนินการตรวจรับถูกต้อง ครบถ้วน และทั้งนี้ต้องหักด้วยระยะเวลาที่คณะกรรมการใช้ไปในการตรวจ รับพัสดุหรืองานนั้นด้วย

กรณีตัวอย่าง กำหนดให้ มีการลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม และ จะครบกำหนดส่งมอบงานในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ปีเดียวกัน วงเงินตามสัญญา ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท กำหนด อัตราค่าปรับร้อยละ ๐.๑๐ ของราคางานจ้าง ให้เริ่มนับค่าปรับในวันถัด จากวันที่ครบกำหนด ส่งมอบตามสัญญาหรือข้อตกลง ทั้งนี้ต้องหักด้วยระยะเวลาที่คณะกรรมการ ใช้ไปในการตรวจรับพัสดุ หรืองานนั้นด้วย

การคำนวณค่าปรับ กรณีงานก่อสร้าง

กรณีที่ ๑ วันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันทำการ

ตัวอย่าง วันครบกำหนดส่งมอบงาน วันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ซึ่งเป็นวันทำการ เมื่อผู้รับจ้างปฏิบัติงานแล้วเสร็จ ผู้รับจ้างแจ้งส่งมอบงานในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่ส่งมอบงานล่าช้า เมื่อคณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับและแจ้ง ผลว่า ตรวจรับงาน ครบถ้วน ถูกต้อง ในวันที่ ๒๘ สิงหาคม

การคำนวณค่าปรับก็จะเริ่มนับถัดจากวันส่งมอบ คือเริ่มนับในวันที่ ๑ สิงหาคม ไปจนถึงวันที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับและแจ้งผลว่างานครบถ้วน ถูกต้องเรียบร้อยคือในวันที่ ๒๘ สิงหาคม คิดเป็นจำนวน ๒๘ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม-๒๘ สิงหาคม) แต่การคำนวณวันส่งมอบงานล่าช้าก็จะมีผลย้อนกลับไปวันที่ผู้รับจ้างแจ้งส่งมอบงานในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่ส่งมอบ เป็นจำนวน ๒๐ วัน (ระหว่างวันที่ ๑ สิงหาคม - ๒๐ สิงหาคม)

ดังนั้น วันที่ส่งงานล่าช้า จึงมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม จนถึงวันที่ ๒๐ สิงหาคม รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๐ วัน

วิธีการคิดค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๑

ค่าปรับ = อัตราค่าปรับ (%) × มูลค่าสัญญา/ข้อตกลง × จำนวนวันที่ส่งงานล่าช้า

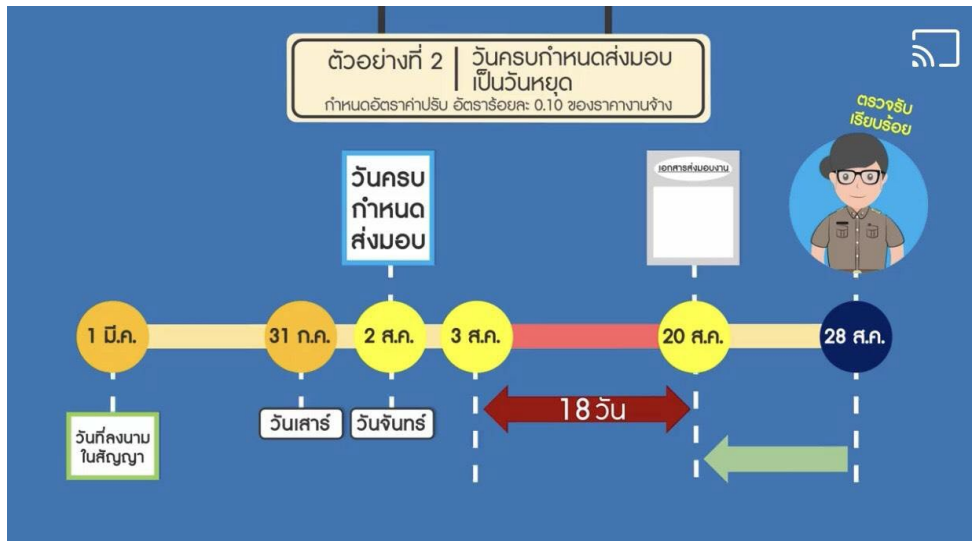
การคิดค่าปรับ

อัตราค่าปรับ(%) × มูลค่าสัญญา/ ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผิดนัด

0.10% × 2,000,000 บาท × 20 วัน

= 40,000 บาท

กรณีที่ ๒ วันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันหยุด

ตัวอย่าง วันครบกำหนดส่งมอบงานวันที่ ๓๑ กรกฎาคม แต่เนื่องจากวันครบกำหนดส่งมอบตรงกับ (วันเสาร์) ซึ่งมีใช้วันทำการ หน่วยงานของรัฐจึงต้องเลื่อนวันครบกำหนดส่งมอบ ในวันทำการถัดมาคือ วันจันทร์ที่ ๒ สิงหาคม เมื่อผู้รับจ้างปฏิบัติงานแล้วเสร็จ และแจ้งส่งมอบงานในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันส่งมอบงานล่าช้า เมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับ และแจ้งผลว่างานครบถ้วน ถูกต้องเรียบร้อยในวันที่ ๒๘ สิงหาคม

การคำนวณค่าปรับก็จะเริ่มนับถัดจากวันส่งมอบ คือเริ่มนับในวันที่ ๓ สิงหาคม ไปจนถึงวันที่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับและแจ้งผลว่างานถูกต้องเรียบร้อยคือในวันที่ ๒๘ สิงหาคม คิดเป็นจำนวน ๒๖ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม - ๒๘ สิงหาคม) แต่การคำนวณวันส่งมอบงานล่าช้า ก็จะมีผลย้อนกลับไป วันที่ผู้รับจ้างแจ้งส่งมอบงานในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่ส่งมอบ เป็นจำนวน ๑๘ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม - ๒๐ สิงหาคม)

ดังนั้นวันที่ผิดนัด จึงมีผลตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ถึงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งรวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๘ วัน

วิธีการคิดค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๒

ค่าปรับ = อัตราค่าปรับ (%) × มูลค่าสัญญา/ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผิดนัด

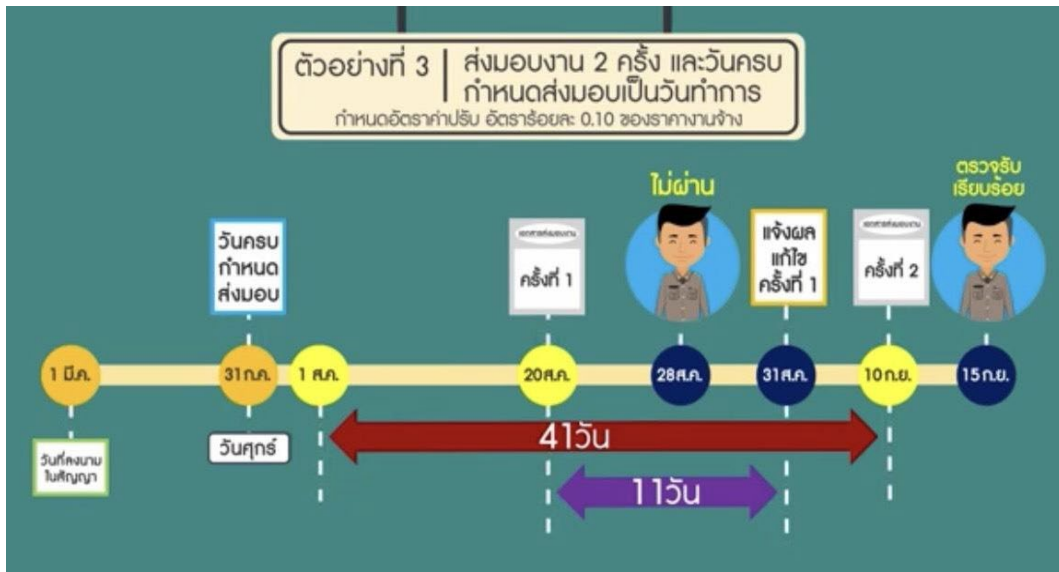
การคิดค่าปรับ

อัตราค่าปรับ(%) × มูลค่าสัญญา / ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผิดนัด

0.10% × 2,000,000 บาท × 18 วัน

= 36,000 บาท

กรณีที่ ๓ มีการส่งมอบงาน ๒ ครั้ง และวันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันทำการ

ตัวอย่าง วันครบกำหนดส่งมอบงานในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ซึ่งเป็นวันทำการ (วันศุกร์) ผลปรากฏว่าผู้รับจ้างส่งมอบงาน ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันส่งมอบล่าช้า เมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ดำเนินการตรวจรับใน วันที่ ๒๘ สิงหาคม และแจ้งผลว่างานยังไม่ผ่านยังไม่เรียบร้อย เห็นควรแก้ไขงานครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม เมื่อผู้รับจ้าง ดำเนินการแก้ไขงาน และส่งมอบงานอีกครั้ง ในวันที่ ๑๐ กันยายน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ดำเนินการตรวจรับและแจ้งผลว่างานครบถ้วน ถูกต้องเรียบร้อยในวันที่ ๑๕ กันยายน

การคำนวณค่าปรับก็จะเริ่มนับถัดจากวันส่งมอบ คือเริ่มนับในวันที่ ๑ สิงหาคม ไปจนถึงวันที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับครั้งที่ ๒ และแจ้งผลว่างานถูกต้องเรียบร้อย คือ ในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ (คิดเป็นจำนวน ๔๖ วัน) แต่การคำนวณวันที่ส่งงานล่าช้าก็จะมีผลย้อนกลับไป วันที่ผู้รับจ้างแจ้งส่งมอบงานในวันส่งมอบงานครั้งที่ ๒ คือในวันที่ ๑๐ กันยายนซึ่งเป็นวันที่ส่งมอบงานครบถ้วน ถูกต้องเรียบร้อย คิดเป็นจำนวน ๔๑ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม-๑๐ กันยายน) จากนั้นให้เอาจำนวนระยะเวลาที่คณะกรรมการ ตรวจรับใช้ในการตรวจรับงานและให้แก้ไขงาน ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๑ วัน (ระหว่างวันที่ ๒๐-๓๑ สิงหาคม) มาหักกับจำนวนวันที่ผิต้นทั้งหมด (๔๑ วัน - ๑๑ วัน) จะได้จำนวนวันที่จะนำไปคำนวณค่าปรับทั้งสิ้นจำนวน ๓๐ วัน

การคิดจำนวนวันที่ผิต้นเพื่อนำไปคำนวณค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๓

วิธีการคิดค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๓

ค่าปรับ = อัตราค่าปรับ (%) × มูลค่าสัญญา/ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผิดนัด

The infographic is set against a dark teal background. At the top center, a yellow rounded rectangle with a dashed border contains the title "การคิดค่าปรับ" (Penalty Calculation). Below this, three colored boxes represent the components of the calculation: a red box for "อัตราค่าปรับ(%)" (Penalty Rate) with the value "0.10%", a blue box for "มูลค่าสัญญา / ข้อตกลง" (Contract Value / Agreement) with the value "2,000,000 บาท" (2,000,000 Baht), and a purple box for "จำนวนวันที่ผิดนัด" (Number of days in default) with the value "30 วัน" (30 days). Each box is followed by a yellow "X" symbol. Below the multiplication, the result is shown as "= 60,000 บาท" (60,000 Baht) in large white text. A small white icon of a screen with a signal symbol is in the top right corner.

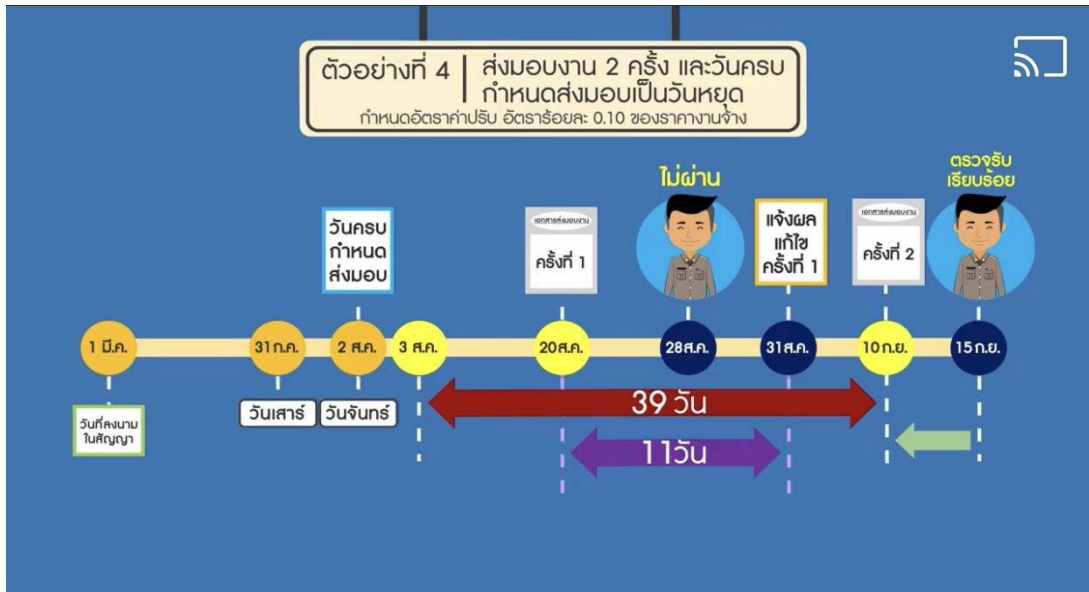
การคิดค่าปรับ

อัตราค่าปรับ(%) × มูลค่าสัญญา / ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผิดนัด

0.10% × 2,000,000 บาท × 30 วัน

= 60,000 บาท

กรณีที่ ๔ มีการส่งมอบงาน ๒ ครั้ง และวันครบกำหนดส่งมอบเป็นวันหยุด

ตัวอย่าง วันครบกำหนดส่งมอบงานในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ซึ่งเป็นวันหยุด (วันเสาร์) ผลปรากฏว่าผู้รับจ้างส่งมอบงาน ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันผิณฑ์การส่งมอบ เมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับในวันที่ ๒๘ สิงหาคม และแจ้งผลว่างานยังไม่ผ่าน ยังไม่เรียบร้อย เห็นควรแก้ไขงานครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ผู้รับจ้าง ดำเนินการแก้ไขงาน และส่งมอบงานครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๐ กันยายน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ดำเนินการตรวจรับและแจ้งผลว่างานครบถ้วน ถูกต้องเรียบร้อยในวันที่ ๑๕ กันยายน แต่เนื่องจาก วันครบกำหนดส่งมอบตรงกับ (วันเสาร์) ซึ่งมีใช้วันทำการของหน่วยงานของรัฐ จึงต้องเลื่อนวันครบกำหนดส่งมอบ ในวันทำการถัดมาคือวันจันทร์ ที่ ๒ สิงหาคม

การคำนวณค่าปรับก็จะเริ่มนับถัดจากวันส่งมอบ คือเริ่มนับในวันที่ ๓ สิงหาคม ไปจนถึงวันที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับครั้งที่ ๒ และแจ้งผลว่างานถูกต้องเรียบร้อยคือในวันที่ ๑๕ กันยายน คิดเป็นจำนวน ๔๔ วัน (ระหว่างวันที่ ๑ สิงหาคม - ๑๐ กันยายน) แต่การคำนวณวันผิณฑ์ ก็จะมีผลย้อนกลับไปวันที่ผู้รับจ้างแจ้งส่งมอบงานในวันส่งมอบงานครั้งที่ ๒ คือในวันที่ ๑๐ กันยายน ซึ่งเป็นวันที่ส่งมอบงานถูกต้องเรียบร้อย คิดเป็นจำนวน ๓๙ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม - ๑๐ กันยายน) จากนั้นให้อำนาจระยะเวลา ที่คณะกรรมการตรวจรับใช้ในการตรวจรับงานและให้แก้ไขงาน ครั้งที่ ๑ ซึ่งมีจำนวน ๑๑ วัน(ระหว่างวันที่ ๒๐-๓๑ สิงหาคม) มาหักกับจำนวนวันที่ผิณฑ์ทั้งหมด (๓๙ วัน - ๑๑ วัน) ก็จะได้จำนวนวันที่จะนำไป ค่าปรับทั้งสิ้น ๒๘ วัน

การคิดจำนวนวันที่ผิดนัดเพื่อนำไปคำนวณค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๔

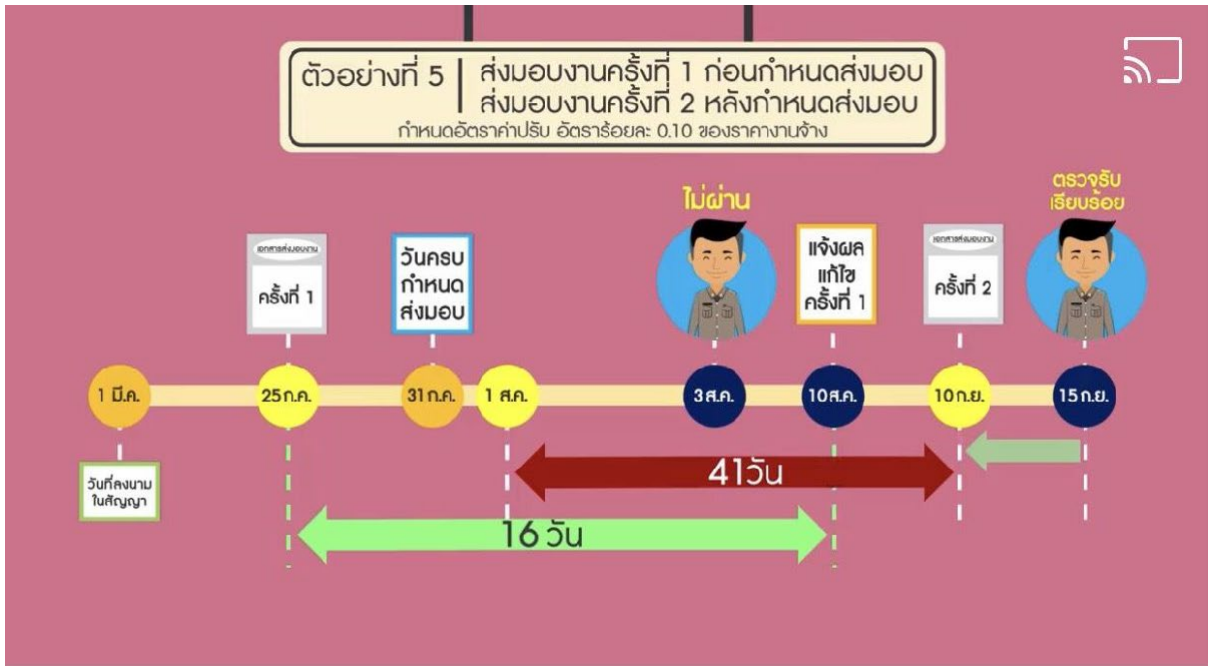

วิธีการคิดค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๔

ค่าปรับ = อัตราค่าปรับ (%) × มูลค่าสัญญา/ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผิดนัด

กรณีที่ ๕ มีการส่งมอบงาน ๒ ครั้ง ก่อนครบกำหนดส่งมอบ, เกินกำหนดส่งมอบ

ตัวอย่าง วันครบกำหนดส่งมอบงานในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ผลปรากฏว่าผู้รับจ้างส่งมอบงานครั้งที่ ๑ คือ ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม คณะกรรมการตรวจรับใช้เวลาในการพิจารณาในวันที่ ๓ สิงหาคม และแจ้งผลว่างานยังไม่ผ่านยังไม่เรียบร้อย เห็นควรแก้ไขงานครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขงานและส่งมอบงานครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๐ กันยายน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับและแจ้งผลว่างานถูกต้องเรียบร้อยในวันที่ ๑๕ กันยายน การคำนวณวันผิณฑ์จึงมีผลย้อนกลับไป ถึงวันที่ผู้รับจ้างแจ้งส่งมอบงานครั้งที่ ๒ คือในวันที่ ๑๐ กันยายน ซึ่งเป็นวันที่ส่งมอบงานถูกต้อง เรียบร้อย

การคิดคำนวณวันที่ผิณฑ์จึงเริ่มนับถัดจากวันที่ครบกำหนดส่งมอบ คือ เริ่มนับวันที่ ๑ สิงหาคม ไปจนถึงวันที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานครั้งที่ ๒ คือวันที่ ๑๐ กันยายน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ดำเนินการตรวจรับถูกต้อง ครบถ้วน ในวันที่ ๑๕ กันยายน คิดเป็นจำนวน ๔๑ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม - ๑๐ กันยายน) ทั้งนี้ต้องหัก ด้วยระยะเวลาที่คณะกรรมการใช้ไปในการตรวจรับพัสดุหรืองานนั้นด้วย แต่ผู้รับจ้างมีการส่งมอบงานก่อนกำหนดคือวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ไปจนถึงวันที่คณะกรรมการ มีผลให้แก้ไขงานครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม คิดเป็นจำนวน ๑๖ วัน (ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม) ระยะเวลาในช่วงนี้จึงไม่ถือว่า ผู้รับจ้างผิณฑ์

การคิดจำนวนวันที่ผิณฑ์ไปคำนวณค่าปรับ คือต้องเอาจำนวนวันทั้งหมดที่ผิณฑ์คือ ๔๑ วัน จากนั้นให้หักกลับกับจำนวนระยะเวลาที่คณะกรรมการตรวจรับใช้ในการตรวจรับงาน จำนวน ๑๖ วัน ก็จะได้จำนวนวันที่จะนำไปคำนวณค่าปรับทั้งสิ้น ๒๕ วัน

การคิดจำนวนวันที่ผัดนัดเพื่อนำไปคำนวณค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๕

วิธีการคิดค่าปรับ ข้อมูลกรณีตัวอย่างที่ ๕

ค่าปรับ = อัตราค่าปรับ (%) × มูลค่าสัญญา/ข้อตกลง × จำนวนวันที่ผัดนัด

บทที่ ๔

บทสรุป

หลังจากการทำสัญญา “การบริหารสัญญา” เป็นกระบวนการสำคัญที่สำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ , ผู้ควบคุมงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องมีการกำกับ ดูแล ติดตาม การบริหารสัญญาให้คู่สัญญา ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามสัญญา และเป็นไปตามพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไป ด้วยความเรียบร้อย คู่สัญญาสามารถส่งมอบพัสดุหรือ ส่งมอบงาน ได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และงานมีความถูกต้องครบถ้วน

บางกรณีก็อาจจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่จะมีเหตุปัจจัยอันส่งผลให้เกิดปัญหา เช่น เหตุจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือของคู่สัญญา , เหตุสุดิวสัย เป็นต้น จนเป็นเหตุให้มีค่าปรับตามสัญญาเกิดขึ้นได้ ซึ่งก็เป็นปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาของสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้อย่างยิ่ง จึงต้องมีแนวทางป้องกันเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ อันจะก่อให้เกิดความล่าช้าในการส่งมอบพัสดุหรือส่งมอบงาน ตามสัญญาและต้องมีแนวปฏิบัติที่ดีในการคิดคำนวณค่าปรับตามสัญญา เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ปัญหาและอุปสรรค

๑. เจ้าหน้าที่พัสดุหรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มีความเข้าใจไม่ครอบคลุม และยังไม่มีความชำนาญเพียงพอในด้านการคิดคำนวณค่าปรับตามสัญญา ทำให้เกิดข้อผิดพลาดและ ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทั้งต่อเจ้าหน้าที่และต่อสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้

๒. การศึกษาเรียนรู้ วิธีปฏิบัติ ขั้นตอนในเรื่องค่าปรับตามสัญญาของ ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ไม่ชัดเจน ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เข้าใจไม่ตรงกัน อาจไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อาจก่อให้เกิดการปฏิบัติงานผิดพลาด ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

๑. จัดทำคำอธิบายแนวทาง ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานเรื่องค่าปรับ พร้อมรูปแบบและตัวอย่างประกอบเพื่อให้เข้าใจง่าย และสะดวกแก่การปฏิบัติงาน

๒. จัดทำคู่มือความรู้ต่าง ๆ ในงานพัสดุ ของสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลและทรัพยากรการเรียนรู้ เพื่อให้มีแนวปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓. ติดตาม รวบรวมหนังสือเวียนต่างๆ เพื่อใช้ประกอบและอ้างอิงให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับค่าปรับตามสัญญาได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิงและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๐ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ การทำสัญญาและหลักประกัน และหมวด ๖ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์